

Benvingudes i benvinguts

ÀGORA

Francesc J. Hernández
Professor jubilat del Departament de
Sociologia i Antropologia Social

Per primera vegada en la història, al País Valencià hi ha més d'un milió de persones nascudes a l'estranger. Ull viu!: Augmenta la població estrangera i minva l'atur. Caldrà recordar-ho quan revifem els discursos xenòfobs que vinculen aquests fenòmens, cosa que succeirà quan els indicadors macroeconòmics empitjoren. O millor dit, quan la nostra dreta política, que segueix fil per randa el manual del populisme (que ja explicaren **Lowenthal i Guter-man** en «Profetes de l'engany», 1950), considere que la conjuntura econòmica li permet abandonar la matracca de la il·legi-

timitat de **Sánchez**. Però, per ara i deixant de banda la sostenibilitat, resulta que no només la economia marxa bé, sinó que, el que és més important encara, el govern de coalició d'esquerres ha aconseguit que els indicadors d'igualtat milloren. Tant el Coeficient de Gini (que calcula l'INE), com l'anomenat S80/S20 (d'Eurostat) proporcionen els resultats més favorables a la igualtat social des que els anys 2014 i 2015 s'arribà a màxims històrics de desigualtat amb el govern de **Mariano Rajoy**. Cal recordar-ho.

Aquesta presència de persones nascudes a l'estranger, però, no és més que una part d'un fenomen global: amb el desenvolupament del capitalisme, una gran part de la població es desplaça d'un lloc a un altre. Un exemple clar: de les persones majors de 20 anys al País Valencià, 2 de cada 3 habiten en un municipi distint d'aquell en què van nàixer. Quan es parla de migració s'ha de contemplar aquest fenomen global i no (com ja criticaren Javier de Lucas i el seu grup de recerca fa dècades) el repertori de normes per a «estrangeritzar» persones, com el nou paquet que es prepara a Brussel·les.

L'anàlisi de les dades de la població va-

lenciana permet extraure'n més conclusions. La primera, ja coneguda, és la desproporció de la representació en les Corts Valencianes. La ràtio entre habitants de la circumscripció electoral i quantitat d'escons és de 25.170 persones per escó a la província de Castelló, però a Alacant és de 55.865 i a València de 66.421. Cal fer-ne urgentment una reforma. Amb un repartiment proporcional, s'haurien de reduir 7 escons de la província de Castelló i incrementar 2 els d'Alacant i 5 els de València.

En parlar de províncies, una segona conclusió té a veure amb l'ínfima mobilitat interprovincial a terres valencianes. De les persones majors de 20 anys, el 56% ha nascut a la mateixa província on viu (percentatge que arriba al 62% a la de València), mentre que només un 2% ho ha fet en les altres dues províncies. Tal vegada les reflexions sobre identitat, comarques centrals o diputacions haurien de contemplar aquest fet.

Si considerem les diferències del sexe o d'edat, la població valenciana segueix la pauta demogràfica habitual: naixen naturalment un 2% més de xiquets que de xiquetes, a partir d'una certa edat s'igualen la

proporció i després la de dones és superior a la d'homes, amb una diferència que creix amb els anys. Aquestes oscil·lacions, però, quasi s'equilibren si considerem el conjunt de la població valenciana, on les dones són el 51%. Ara bé, l'anàlisi de les dades del 2023 permet extraure'n dues conclusions interessants més. En primer lloc, pel que fa a les persones nascudes a l'estranger, hi ha més homes, i la diferència s'accentua entre els 30 i els 45 anys, i sobretot entre els 35 i 39 anys, quan, en lloc de més dones com passa en general, la proporció d'homes és 4 punts superior. Darrere d'aquestes dades hi ha el patiment de les separacions familiars dels treballadors migrats, ben conegut en la nostra història recent. En segon lloc, mentre que les persones majors de 65 anys són el 36% del total, la proporció puja 10 punts si considerem el grup de les nascudes fora del País Valencià, una tercera part de les quals són estrangeres: això hauria de considerar-se en tractar políticament el problema social emergent i greu de la soledat de les persones majors.

Una darrera conclusió és que, tot considerant aquests desplaçaments demogràfics, cal que els poders valencians definisquen actuacions a fi d'atorgar «especial protecció i respecte a la recuperació del valencià», com estableix i reclama l'Estatut d'Autonomia. Ho fan?